

MILJÖFÖRUTSÄTTNINGAR FÖR NYBACKAKVARTERET, ORMINGE C

Innehållsförteckning

I	Bakgrund	3
2	Uppföljning	3
3	Miljöförutsättningar	3
3.1	Miljömålet begränsad klimatpåverkan	3
3.2	Miljömålet frisk luft	5
3.3	Miljömålet giftfri miljö	5
3.4	Miljömålet levande sjöar, vattendrag och hav i balans	6
3.5	Miljömålet god bebyggd miljö	8
3.6	Miljömålet ett rikt växt- och djurliv	9
4	Bilagor	10

I Bakgrund

Ett av Nacka kommuns övergripande mål är enligt översiktsplanen en god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling.

Kommunfullmäktige har antagit sex lokala miljömål. Med dessa miljömål som grund kan kommunen ange vilken miljöhänsyn som behöver tas i stadsbyggnadsprojekten. Miljöförutsättningarna i markanvisningstävlingen för Nybacka utgår därför också från de lokala miljömålen med dess strategiska mål som förtydligar hur miljömålen ska genomföras.

Miljöförutsättningarna som beskrivs nedan ska följas i detta projekt.

2 Uppföljning

Miljöförutsättningarna i detta dokument kommer att föras in i exploateringsavtalet samt följas upp av kommunen i genomförandeskedet.

3 Miljöförutsättningar

3.1 Miljömålet begränsad klimatpåverkan

Nacka ska bidra till att minska den globala klimatpåverkan genom att sänka sina direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser. Nackas egen klimatsårbarhet ska minska.

Strategiskt mål

Minskad klimatpåverkan

Nacka bidrar till minskad klimatpåverkan genom att stärka sitt arbete inom områdena 1) transporter och resor, 2) energieffektivisering och 3) konsumtion.

Begränsad klimatpåverkan– fasta förutsättningar				
Strategiskt mål	Projektförutsättning			
Minskad klimatpåverkan - transporter och resor	Det ska finnas minst fyra cykelparkeringar per lägenhet, varav minst två är inomhus. För lägenheter som är 35 m² eller mindre gäller minst två cykelparkeringar per lägenhet, varav minst en är inomhus. Alla cykelparkeringar ska vara väderskyddade och låsbara för ramen. I övrigt gäller Nacka kommuns rekommenderade parkeringstal i dokumentet Strategi för cykelsatsningar i Nacka, sid 19. (bifogas).			
	I anslutning till varje samlad cykelparkering (utomhus och inomhus) ska det finnas laddningsmöjlighet för elmoped eller elcykel.			

	Minst ¼ av parkeringarna för bil ska ha laddpunkter anpassade för elbil. Varje laddpunkt ska ha minst 3,7 kW effekt. Kabel ska förläggas så att i princip varje parkeringsplats i framtiden kan försörjas med minst 7,4 kW.
Minskad klimatpåverkan - energieffektiviser ing	Exploatören ska arbeta aktivt för att energianvändningen på byggarbetsplatsen ska begränsas. T.ex. enligt riktlinjer i IMCG rapport 2010. Energianvändningen ska mätas och kunna redovisas för kommunen.
	Elektricitet som används under byggskedet ska vara miljömärkt.

Övriga kommentarer

Klimatförändringar är en av vår tids största miljöutmaningar. Nacka kommun tar ansvar både för att begränsa sina utsläpp av växthusgaser och att anpassa samhället till framtida klimatförändringar. Senast den 31 december 2020 ska EU:s medlemsstater se till att alla nya byggnader är nära-nollenergibyggnader, enligt det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda. Kommunen kan inte ställa krav på byggnadernas tekniska egenskaper i de fall då marken säljs, men det är kommunens ambition och vilja att samarbeta med exploatörer som också ligger i framkant och vill klara de nya EU-direktiven i förväg. Därför ser kommunen positivt på exploatörer som strävar efter att uppnå energiprestanda motsvarande minst Green Building¹, förnybara energislag för uppvärmning samt lösningar där en del av den förnybara fastighetsenergin produceras lokalt på fastigheten.

Trafiksektorn står för en stor del av klimatbelastningen. Att möjliggöra laddning för elfordon i projektet är ett relativt enkelt sätt att möjliggöra för miljövänligare alternativ. Ett elfordon minskar också den lokala påverkan vad gäller utsläpp till luft och buller. Eftersom laddningskapaciteten ökar i fordonen bör man anlägga laddpunkter med så hög effekt som möjligt. Idag är det vanligt att elbilar har laddkapacitet på 3,7 kW men det blir vanligare med 7,4 kW eller mer. Som jämförelse har en snabbladdande station t ex 50 kW eller mer med likström. Ladduttagen för elbilar bör följa EU standarden EN 62196-2, eller den standard som gäller vid genomförandet av planen. Ladduttagen för cykel kan vara vanliga schuko-uttag.

_

¹ Samma energikrav som Miljöbyggnad silver. Nacka kommun bygger själva alltid för Green Building-certifiering när vi bygger i egen regi.

3.2 Miljömålet frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.

Strategiska mål

Lägre halter av partiklar i luften

Halterna av mycket små partiklar får inte öka och ska inte överskrida lågrisknivåer för cancer eller riktvärden för skydd mot sjukdomar eller påverkan på växter, djur, material och kulturföremål. Riktvärdena sätts med hänsyn till känsliga grupper.

Lägre halter av kvävedioxid i luften

Halterna av kvävedioxid får inte öka och ska inte överskrida lågrisknivåer för cancer eller riktvärden för skydd mot sjukdomar eller påverkan på växter, djur, material och kulturföremål. Riktvärdena sätts med hänsyn till känsliga grupper.

Minskade utsläpp av flyktiga organiska kolväten

Halterna av flyktiga organiska kolväten (VOC) får inte öka och ska inte överskrida lågrisknivåer för cancer eller riktvärden för skydd mot sjukdomar eller påverkan på växter, djur, material och kulturföremål. Riktvärdena sätts med hänsyn till känsliga grupper.

Frisk luft- övriga kommentarer

Halterna i luften kan också minska när förutsättningarna i Begränsad klimatpåverkan ovan genomförs.

3.3 Miljömålet giftfri miljö

Nacka ska vara så giftfritt att inte människor eller miljö påverkas negativt.

Strategiska mål

Minskade gifter i barns vardag

Innehållet av miljö- och hälsofarliga ämnen i upphandlade varor ska minska. Miljöstyrningsrådets upphandlingskriterier ska vara styrande när sådana finns, alternativt ska varorna uppfylla motsvarande kriterier som för Svanen, Bra Miljöval eller EU Ecolabel. Utfasningsämnen ska inte användas eller släppas ut i Nacka. Riskminskningsämnen ska övervägas att bytas ut eller minska riskerna vid hanteringen.

Inga skadliga utsläpp från förorenade områden

Förorenade områden i Nacka ska inte orsaka skada på människors hälsa eller miljö.

Giftfri miljö– fasta förutsättningar				
Strategiskt mål	Projektförutsättning			
Minskade gifter i	Utemiljön ska utformas med så giftfria material som möjligt.			
barns vardag	Därför ska t ex gummiasfalt innehållande återvunna bildäck,			
	däckgungor och tryckimpregnerat trä undvikas.			

3.4 Miljömålet levande sjöar, vattendrag och hav i balans

Sjöars och vattendrags biologiska, ekologiska, sociala och kulturhistoriska värden ska bevaras. Kust och farvatten i Nacka ska ha goda förutsättningar för rik biologisk mångfald och ha god tillgänglighet för rekreation.

Strategiska mål

Livskraftiga ekosystem i sjöar, våtmarker, vattendrag och längs kust Sjöar, våtmarker och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras.

Skydd av marina områden

Viktiga naturliga lek- och uppväxtmiljöer för fisk ska skyddas.

Minskad påverkan från båtlivet

Påverkan från båtlivet ska inte ge bestående negativa effekter på växt- och djurliv i Nacka.

Minskade fosfor- och kväveutsläpp till vatten

Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten i Nacka. Andelen enskilda avlopp som ska anslutas till kommunalt VA ska följa Nacka kommuns VA-plan. Fram till 2030 beräknas ca 2 200 fastigheter anslutas till kommunalt VA i Nacka kommun.

Levande sjöar, vattendrag och hav i balans– fasta förutsättningar				
Strategiskt mål	Projektförutsättning			
Minskade fosfor- och kväveutsläpp	Projektet ska inbegripa gröna tak .			
till vatten	Projektet ska inbegripa andra markbaserade åtgärder i enlighet med LOD (lokalt omhändertagande av dagvatten).			
Livskraftiga ekosystem i sjöar, våtmarker, vattendrag och längs kust	Utomhusmiljön ska utformas med material som inte bidrar till dagvattnets föroreningsbelastning. Det innebär till exempel att produkter och konstruktioner som innehåller koppar eller är förzinkade inte ska användas.			

Övriga kommentarer

En av de viktigaste miljöfrågorna i projektet är rening av dagvatten. Dagvatten från hela programområdet Orminge C avrinner huvudsakligen åt sydväst till Kocktorpssjön. Kocktorpssjön avrinner vidare till Kvarndammen innan vattnet når vattenförekomsten Skurusundet. Andra delar av programområdet avrinner mot Sarvträsk och Glasbrukssjön. Från Sarvträsk rinner vattnet vidare till Myrsjön och Kvarnsjön innan det når vattenförekomsten Askrikefjärden. Från Glasbrukssjön rinner vattnet ut i Skurusundet.

Kocktorpssjön är en näringsrik sjö med måttligt höga fosfor- och kvävehalter. Skurusundet och Askrikefjärden har idag otillfredsställande ekologisk status (pga. övergödning) och god kemisk status.

Kommunen ser därför positivt på ambitiösa åtgärder i projektet som kan fördröja och om möjligt även rena dagvattnet lokalt.

Gröna tak kan förutom att bidra till gestaltningen även bidra till en ökad biologisk mångfald i närområdet, minska luftföroreningsmängden, förbättra klimatet inomhus och utomhus, minska dagvattenflöden mm. Nyttan av taken beror bland annat på vilken växtblandning som väljs och hur tjockt substratet är.

Andra LOD-åtgärder avser en genomtänkt markutformning (gräsarmering, permeabel beläggning, öppna dagvattendammar, avledning till grönyta/svackdiken, skelettjordar, "rain gardens" mm.)

3.5 Miljömålet god bebyggd miljö

Den bebyggda miljön i Nacka ska bidra till en god livsmiljö där resurser nyttjas på ett hållbart sätt.

Strategiska mål

Miljöanpassad bebyggelsestruktur

Bebyggelse, grönområden och andra offentliga platser samt transporter ska samverka till en ekologisk- och resurseffektiv stadsstruktur. Infrastrukturen ska främja miljövänliga, säkra, bekväma och tidseffektiva transportmedel. Kollektivtrafiksystem ska vara miljöanpassade, energieffektiva och tillgängliga och det ska finnas attraktiva, säkra och effektiva gång- och cykelvägar.

Minskade avfallsmängder och ökad resurshållning

Mängden hushållsavfall per invånare ska minska och resurserna i avfallet ska tas tillvara i så hög grad som möjligt, samtidigt som påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras. Avfallshanteringen inklusive omhändertagande av källsorteringsfraktioner ska finnas beskrivna i detaljplanehandlingar. Vid nybyggnation planeras för en väl fungerande och trafiksäker avfallshantering samt en effektiv markanvändning.

Minskad energianvändning

Energianvändningen och utsläppen av växthusgaser i bebyggelsesektorn ska minskas i enlighet med målen i den regionala utvecklingsplanen. Byggnader ska därför utformas och utrustas på ett sådant sätt att en hållbar livsstil underlättas.

God inomhusmiljö

Individens exponering för skadlig strålning och buller hemma, i arbetslivet och i övriga miljön begränsas så långt det är rimligt möjligt.

God ljudmiljö

För att uppleva ostördhet och få möjlighet till återhämtning bör människor ha tillgång till bostadsnära utemiljöer utan störande buller. Vid nyexploatering och förtätning ska de riktvärden för buller från trafik som riksdagen beslutat vara utgångspunkt.

God bebyggd miljö– fasta förutsättningar				
Strategiskt mål	Projektförutsättning			
God ljudmiljö	Vid utformning av bebyggelsen ska en god ljudmiljö			
	utomhus eftersträvas. Bebyggelsen ska utformas så att högst			
	50 dBA ekvivalent ljudnivå och högst 70 dBA maximal			
	ljudnivå klaras på uteplats.			
	Under byggskedet ska Naturvårdsverkets riktvärden för			
	byggbuller följas.			
	http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-			
	miljoarbetet/Vagledningar/Buller/Buller-fran-byggplatser/			
Minskade	Exploatören ska innan byggstart ha en kontrollplan för hur			
avfallsmängder	man ska uppfylla tillämpliga krav i miljöbalken. Förslag på			
och ökad	kontrollplan ska lämnas in till myndigheten i god tid för			
resurshållning	godkännande och ev. ändringar. Se			
	http://www.nacka.se/web/naringsliv_arbete/foretagande/ti			
	llstand_tillsyn/Documents/infoblad_tillsyn_exploatering_we			
	bb.pdf			

3.6 Miljömålet ett rikt växt- och djurliv

Nacka ska ha ett attraktivt och varierat landskap med en bevarad mångfald av djur och växter.

Strategiska mål

Varierat landskap med en hög grad av biologisk mångfald, ekosystemtjänster och rekreativa kvaliteter

Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation.

Tillgång och tillgänglighet till parker och natur ska vara god i alla kommundelar, nära bostäder och förskolor

Nackaborna ska ha tillgång till attraktiva natur- och kulturmiljöer med ett varierat växt- och djurliv inom kortare promenadavstånd från bostad och förskola. En ökad tillgång till grönområden i vardagen innebär en bättre folkhälsa.

Ett rikt växt- och djurliv- övriga kommentarer

Även vissa dagvattenlösningar kan bidra till biologisk mångfald och rekreativa värden i området.

4 Bilagor

Bilaga 1. Strategi för cykelsatsningar i Nacka

Bilaga 2. Dagvattenutredning för detaljplaneprogram Orminge centrum.

Öppenhet och mångfald

Vi har förtroende och respekt för människors kunskap och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar

